

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут економіки та менеджменту

Кафедра прикладної економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту
економіки та менеджменту

 О.Г. Дзьоба

«28» 09 2020 року

ЕКОНОМІКА І ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший рівень (бакалавра)

(рівень вищої освіти)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва)

спеціальність

073 Менеджмент

(шифр і назва)

вид дисципліни

обов'язкова

обов'язкова /вибіркова

Івано-Франківськ-20 20

Робоча програма дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття першого (бакалаврського) ступеня за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Розробник:

доц. кафедри прикладної економіки

І.М.Метошоп

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри прикладної економіки

Протокол від « » 20__ року № ____.

Завідувач кафедри прикладної економіки

У.Б. Бережницька

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри менеджменту і адміністрування.

А.С. Полянська

Гарант освітньо-професійної програми «Менеджмент»

І.П.Кінаш

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Економіка і фінанси підприємства»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 3		Семестр ____	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	5	5	5	5		
Кількість модулів	2	2	2	2		
Загальний обсяг часу, год	150	150	150	150		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	72	16	72	16		
лекційні заняття	36	8	36	8		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	36	8	36	8		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	78	134	78	134		
виконання курсової роботи						
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	15	5	15	5		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	8	44	8	44		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	15	30	15	30		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	25	10	25		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до екзамену	30	30	30	30		
Форма семестрового контролю	Екзамен		Екзамен			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Для ефективного функціонування економіки, здійснення радикальних реформ господарського механізму кожному керівнику необхідні знання економіки та фінансів підприємства, законів розвитку виробничих відносин, необхідно знати характер і форми прояву економічних законів на конкретному підприємстві, умови та фактори, під впливом яких ці закони можуть діяти з найбільшою ефективністю. Без належних знань цього курсу фахівець менеджер не зможе організувати підприємницьку діяльність, забезпечити раціональне використання виробничих та фінансових ресурсів, приймати управлінські рішення, спрямовані на підвищення ефективності виробництва, не завдаючи шкоди навколишньому середовищу.

Економіка та фінанси підприємства тісно пов'язана з іншими дисциплінами навчального плану. Базовими дисциплінами є: мікроекономіка, макроекономіка, національна і регіональна економіка, вища математика, дослідження операцій тощо. Економіка та фінанси підприємства є основою для вивчення таких дисциплін як фінанси, гроші та кредит, управлінський аналіз, менеджмент і адміністрування, управління конкурентоспроможністю тощо.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

У результаті опанування дисципліни студент **повинен мати цілісне уявлення**

про:

- «економічні основи функціонування підприємства у системі ринкових відносин,
 - основні напрями та види його діяльності, види підприємств, що функціонують в Україні;
 - систему аналізу та планування обсягів, результатів діяльності та ресурсів підприємства;
 - зовнішнє середовища та його вплив на діяльність підприємства;
 - ресурсний потенціал підприємства та його складові елементи;
 - основні результативні показники діяльності підприємства, порядок їх формування та використання;
 - капітал підприємства, його структуру, взаємозв'язок з іншими
 - ефективність, конкурентоспроможність підприємства та його продукції, **володіти** практичними навичками оцінки цих параметрів;
 - про сучасні теорії та моделі розвитку підприємства, механізм трансформації (реструктуризації) підприємств у процесі розвитку;
 - економічну безпеку підприємства та його антикризову діяльність.
- Студент має також **володіти** методами та інструментарієм:
- стратегічного, тактичного та оперативного планування; планування обсягів діяльності, необхідних ресурсів, зовнішніх і внутрішніх обмежень та ризиків, напрямів розвитку та реструктуризації;
 - обґрунтування обсягів виробництва та реалізації продукції, його виробничої потужності, потреби підприємства у матеріальних ресурсах, мати уявлення про критерії оптимізації обсягів матеріально-сировинних ресурсів, що необхідні підприємству; товарну та цінову політику підприємства;
 - аналізу та планування ресурсів, які необхідні підприємству, розробки політики формування та використання трудових, майнових та фінансових ресурсів;
 - аналізу та планування доходів, поточних витрат і фінансових результатів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства;
 - обґрунтування ефективності інвестиційних та інноваційних проектів;

- оцінки фінансово-майнового стану підприємства, його конкурентоспроможності,
- загрози банкрутства.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

- ЗК4 здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК8 навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- ЗК11 здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ЗК12 здатність генерувати нові ідеї (креативність).
-

фахових:

- СК2 здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;
- СК8 здатність планувати діяльність організації та управляти часом;
- СК10 здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації;
- СК12 здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Результати навчання дисципліни деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:

- ПРН4 демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;
- ПРН6 виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ.

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни “Економіка і фінанси підприємства” характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М1	Економічні засади функціонування підприємства та його ресурсне забезпечення.	18	4		
ЗМ1	ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ	4	1		
T1.1	Вступ. Предмет, завдання та зміст курсу. Підприємство в соціально-орієнтованій ринковій економіці Предмет та зміст курсу. Завдання дисципліни, її структура та взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Суть, основні ознаки та напрями діяльності підприємства. Види підприємств. Правові основи діяльності підприємств та їх державне регулювання. Основні концепції до визначення середовища підприємств та його властивостей. Зовнішнє середовище підприємств. Чинники внутрішнього середовища підприємств. Особливості функціонування нафтогазових підприємств	1	0,2	1 22 9	P.1 P.1
T1.2	Планування діяльності підприємства Суть, види та функції планування. Принципи і методи планування. Стратегічне планування. Види стратегій та їх розробка. Тактичне та оперативне планування. Оцінка якості планів підприємства	1	0,2	1 20 21 22	P.2 T.10 T.10 P.2
T1.3	Економічні характеристики продукції підприємства Економічний продукт, його класифікація, поняття номенклатури та асортименту продукції. Методи вимірювання продукції промислового підприємства. Товарна політика підприємства та порядок формування програми освоєння нових видів продукції. Розробка товарної марки та здійснення її правової охорони. Якість продукції (послуг) як економічна категорія	1	0,3	1 22	P.3 P.3

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд- ковий номер	розділ, підрозд іл
T1.4	Виробнича програма та потужність підприємства Зміст, завдання та місце виробничої програми в системі господарських планів підприємств. Методи складання виробничої програми. Основні показники плану виробництва. Особливості складання виробничої програми на машинобудівних та нафтогазових підприємствах. Виробнича потужність підприємства	1	0,3	1 22	P.4 P.4,5
ЗМ 2 T2.1	РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА Економічні ресурси підприємства Поняття та види економічних ресурсів. Поняття потенціалу і ресурсного потенціалу підприємства. Властивості та взаємозв'язок окремих елементів ресурсного потенціалу підприємства. Методи виміру потенціалу підприємства.	14 1	3 0,3	1 22	P.5 P.6
T2.2	Майнові активи підприємства Активи підприємства: сутність та класифікація. Класифікація, облік і оцінка основних засобів на підприємстві. Зношення та амортизація основних засобів. Показники, що характеризують рух, стан та ефективність використання основних засобів. Основні напрями поліпшення використання основних засобів підприємства. Економічна суть, класифікація та кругообіг оборотних засобів. Визначення джерел формування та потреби в оборотних засобах. Показники ефективності використання оборотних засобів та шляхи їх покращення. Поняття та види нематеріальних активів. Фінансові інвестиції. Дебіторська заборгованість.	7	1,5	1 20 21 22 16 17 18	P.6 T.6,8 T.6,8 P.8
T2.3	Трудові ресурси підприємства Трудові ресурси підприємства: їх склад, структура та рух. Підготовка кадрів. Планування чисельності персоналу підприємства. Планування балансу робочого часу. Продуктивність праці та значення її підвищення. Чинники, що впливають на рівень продуктивності праці на підприємстві, та резерви її росту. Суть та принципи організації заробітної плати на підприємстві. Тарифна система та її елементи. Форми та системи заробітної плати. Планування фонду заробітної плати	4	0,7	1 22	P.7 P.7

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд- ковий номер	розділ, підрозд іл
T2.4	Фінансові ресурси підприємства Фінансові ресурси підприємств, їх склад і характеристика. Власний капітал підприємства: суть, особливості формування та функції. Позиковий капітал підприємства. Грошові потоки підприємства. Фінансові відносини суб'єктів господарювання	2	0,5	1 20 21 22 19	P.8 T.3 T.3 P.9
M2	ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА	18	4		
ЗМЗ ТЗ.1	ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ГОСПО- ДАРСЬКО-ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Поточні витрати підприємства та собівартість продукції. Сутність понять витрати, поточні та капітальні витрати підприємства. Взаємозв'язок та взаємообумовленість ресурсів і поточних витрат підприємства. Поняття про собівартість та значення її зниження. Структура собівартості. Види собівартості. Класифікація витрат. Методи обліку витрат на підприємствах. Показники плану собівартості продукції. Шляхи зниження собівартості.	4 2	1,5 0,5	1 22 7 15	P.9 P.10
T3.2	Доходи та цінова політика підприємства Доходи підприємства в системі економічних показників його діяльності. Класифікація доходів підприємства. Сутність, механізм формування доходів від операційної діяльності підприємства. Встановлення цін на продукцію. Ціноутворення на різних типах ринків. Встановлення ціни рівноваги. Методика розрахунку вихідної ціни.	1	0,5	1 22 14	P.10 P.11
T3.3	Фінансові результати діяльності підприємства Поняття, види та класифікація фінансових результатів діяльності підприємства. Місце прибутку в системі економічних показників діяльності підприємства. Сутність, функції та значення прибутку, джерела його утворення. Механізм формування чистого прибутку підприємства у взаємозв'язку з основними видами його діяльності. Показники рентабельності підприємства. Обґрунтування прибутку на	1	0,5	1 20 21 22 4 6 12	P.11 T.4 T.4 P.12

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	поряд- ковий номер	розділ, підрозд іл
	плановий період: завдання та методичний інструментарій. Використання чистого прибутку підприємства.				
ЗМ4	ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА СТАНУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО РОЗВИТОК	14	2,5		
T4.1	Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки Ефективність діяльності підприємства: сутність та основні характеристики. Методичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. Оцінка ефективності інвестиційних та інноваційних проєктів підприємства. Методи інтегральної оцінки ефективності діяльності підприємства. Напрями підвищення ефективності діяльності підприємства.	2	0,5	1 22 5	P.13 P.13
T4.2	Оподаткування підприємств Сутність оподаткування підприємств і податкова система України Види податків їх переваги та недоліки Оподаткування суб'єктів малого підприємництва	2	0,5	1 20 21 22 8 9	P.12 T.5 T.5 P.13
T4.3	Оцінка фінансового стану підприємств Оцінка фінансового стану підприємства, її необхідність і значення. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємств. Показники фінансового стану підприємства. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства. Оцінка фінансової стійкості підприємства. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.	4	1	1 21 22 7	P.14 T.9 P.14
T4.4	Фінансова санація та банкрутство підприємств Фінансова санація підприємства, її економічний зміст та порядок проведення. Санаційний аудит. Фінансові джерела санації підприємств. Економіко-правові аспекти санації та банкрутства підприємств	2	0,3	1 20 21	p.16 т.11 т.11
T4.5	Економічна безпека та розвиток підприємства Сутність економічної безпеки підприємства Джерела загроз та ризики економічної безпеки підприємств. Функціональні складові економічної безпеки підприємств. Оцінка рівня економічної безпеки підприємств. Організація економічної безпеки підприємств. Реструктуризація	4	0,2	1 22	P.15,16 P.15,16

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
	підприємства. Реінжиніринг та розвиток підприємств. Аутсорсинг як одна із сучасних бізнес-моделей розвитку підприємства.				

Всього:

Модуль 2 – змістових модулів -4.

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни «Економіка і фінанси підприємства» наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифри модулів та занять	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг Годин		Література	
		ДФН	ЗФН	Порядковий номер	Параграф
1	3	4		5	6
М1	Економічні засади функціонування підприємства та його ресурсне забезпечення.	18	4		
ЗМ1	ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ	6	1		
П1.1	Поняття та основні ознаки підприємства	1		1 23 9	Р.1 Р.1
Шифри модулів та занять	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг Годин		Література	
		ДФН	ЗФН	Порядковий номер	Параграф
П1.1	Середовище функціонування підприємств	1	0,2	2 1 9 22	Т.1 Р.1 Р.1
П1.2	Економічні характеристики продукції підприємства	2	0,3	1 22	Р.3 Р.3

П1.3	Виробнича програма та потужність підприємства	2	0,4	1 3 22	P.4 T.2,3 P.4,5
ЗМ2 П2.1, П2.2	РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА Основні засоби підприємства.	12 3	3 0,8	1 2 20 21 22 16	P.6 T.4 T.8 T.8 P.8
П2.2, П2.3	Оборотні засоби підприємства	3	0,8	1 2 20 21 22 18	P.6 T.5 T.6 T.6 P.8
П2.4, П2.5	Трудові ресурси. Продуктивність праці та заробітна плата.	4	1	1 2 22	P.6 T.6 P.8
П2.6	Фінансові ресурси (капітал) підприємства	2	0,4	1 20 21 22 19	P.8 T.3 T.3 P.9
М2	Економічні результати та розвиток підприємства	18	4		
ЗМ3 ПЗ.1, ПЗ.2	ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ГОСПОДАРСЬКО-ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Поточні витрати підприємства та собівартість продукції.	6 4	2 1	1 2 22 7 15	P.9 T.7 Ст..124-133 P.10
<i>Шифри модулів та занять</i>	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг Годин		Література	
		ДФН	ЗФН	Порядковий номер	Параграф
ПЗ.3	Доходи та цінова політика підприємства	1	0,5	1 2 22 14	P.10 T.8 P.11

ПЗ.3	Фінансові результати діяльності підприємства. Оподаткування підприємств.	1	0,5	1 2 20 21 22 4 6 12	P.11 T.8,9 T.4 T.4 P.12
ЗМ4	ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА СТАНУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО РОЗВИТОК	12	2		
П4.1,	Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	2	0,3	1 22 5	P.13 P.13
П4.2	Економічна оцінка ефективності інвестицій.	2	0,3	1 2 22 5	P.13 T.10 P.13
П4.3, П4.4	Оцінка фінансового стану підприємств	4	1	1 2 21 22 7	P.14 Ст.133-139 T.9 P.14
П4.5	Фінансова санація та банкрутство підприємств	2	0,3	1 20 21	p.16 т.11 т.11
П4.6	Економічна безпека підприємства та його розвиток.	2	0,1	1 22	P.15,16 P.15,16

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Самостійна робота передбачає виконання передусім реконструктивно-варіативних, частково-пошукових та навчально-дослідних завдань, а саме: вивчення окремих змістових питань; реферування першоджерел; аналіз, синтез, порівняння, узагальнення явищ, фактів, закономірностей щодо отримання знань з науково-практичних основ економіки і фінансів підприємства, викладених у друкованих джерелах інформації (періодичних виданнях, інтернет-порталах, офіційних інтернет-сторінках асоціацій, організацій та підприємств), з метою підготовки відповідей на поставлені попередньо запитання; складання таблиць, графіків ілюстрацій; підготовка до виступу на практичному занятті; підготовка до обговорення ситуаційних завдань тощо.

Також до самостійної роботи відноситься вивчення змістових модулів і підготовка до практичних занять та колоквиумів. Всього – 78 годин (134 год).

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри модулів та занять	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
1	2	3	3	3
1	Матеріал що винесено на самостійне вивчення	20 /30		
М1	Економічні засади функціонування підприємства та його ресурсне забезпечення.	6 /16		
ЗМ1	ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ	2/6		
T1.1	Підприємство в соціально-орієнтованій ринковій економіці Правові основи діяльності підприємств та їх державне регулювання. Державне регулювання діяльності підприємств. Регулюючий вплив держави на діяльність об'єднань підприємств. Класифікація видів державного регулювання. Нормативно-правова база регулюючого впливу держави на діяльність об'єднань підприємств. Основні концепції до визначення середовища підприємств та його властивостей. Особливості функціонування нафтогазових підприємств		1 22 9 3	P.1 P.1
T1.2	Планування діяльності на підприємствах. Види стратегій та їх розробка. Оцінка якості планів підприємства. Фінансова стратегія підприємств. Зміст, завдання та методи фінансового планування. Зміст фінансового плану та порядок його складання. Зміст і значення оперативного фінансового плану.	1/4	1 20 21 3	P.2 T.10 T.10
T1.3	Економічні характеристики продукції підприємства Товарна політика підприємства та порядок формування програми освоєння нових видів продукції. Розробка товарної марки та здійснення її правової охорони. Якість продукції (послуг) як економічна категорія	½	1 22	

Шифри модулів та занять	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг Годин	Література	
			поряд- ковий номер	розділ, підрозді л
ЗМ2 Т2.4	РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА Економічні ресурси підприємства Властивості та взаємозв'язок окремих елементів ресурсного потенціалу підприємства. Методи виміру потенціалу підприємства. Основи фінансів підприємства. Основи організації фінансів підприємств. Фінансова діяльність та зміст фінансової роботи. Зміст та завдання управління фінансами підприємств. Фінанси підприємств малого бізнесу. Кредитування підприємств. Необхідність та сутність кредитування підприємств. Банківське кредитування підприємств. Небанківське кредитування підприємств.	2/4	1 20 21 3	Р.8 Т.7 Т.7
М2	Економічні результати та розвиток підприємства	9 /14		
ЗМ3	ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ГОСПОДАРСЬКО-ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	4/7		
Т3.2	Доходи та цінова політика підприємства Доходи від операційної діяльності підприємства. Доходи від фінансово-інвестиційної діяльності підприємства. Ціноутворення на різних типах ринків. Встановлення ціни рівноваги. Види цін та методи ціноутворення. Резерви зростання доходів підприємства.	2/4	1 22 14	Р.10 Р.11
Т3.3	Фінансові результати діяльності підприємства Сутність, функції та значення прибутку, джерела його утворення. Механізм формування чистого прибутку підприємства у взаємозв'язку з основними видами його діяльності. Обґрунтування прибутку на плановий період: завдання та методичний інструментарій.	2/3	2 20 21 3	Р.8 Т.1,2 Т.1,2
ЗМ4	ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА СТАНУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО РОЗВИТОК	5/7		
Т4.1	Ефективність діяльності підприємства та методичні засади її оцінювання. Поняття ефекту та ефективності, їхні види та характеристики. Методичні засади оцінювання ефективності підприємства. Особливості оцінювання ефективності операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Інтегральна оцінка роботи підприємства.	½	1 22 5 10 3	Р.11 Р.13
Т4.4	Фінансова санація та банкрутство підприємств Фінансова криза на підприємстві: симптоми та	3/3	1 20	р.16 т.11

	фактори, що її спричиняють. Менеджмент фінансової санації підприємства. Випадки, коли приймається рішення про фінансову санацію підприємств. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства, що перебуває в кризі. Аудит фінансової сфери підприємства. Ситуація підприємства на ринках факторів виробництва та збуту готової продукції Аналіз причин кризи та сильних і слабких місць на підприємстві		21 3	т.11
T4.5	Економічна безпека та розвиток підприємства Поняття «розвиток» його місце і значення в господарській діяльності. Класифікація процесів розвитку. Теорії, концепції та сучасні моделі розвитку підприємств.	1/2	1 22	P.15,16 P.15,16
2	Ситуаційні завдання з тем : Т3.1,Т3.3, Т.4.3	15/5	8 3	Ст..124- 139
3	Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	8/44	3	
4	Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10/25	3	
5	Підготовка до екзамену	30		
	Всього годин самостійної роботи	78/134		

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

4.1. Основна література.

1. Метошоп І. М., Витвицька У. Я., Данилюк-Черних І. М., Ящеріцина Н. І. Економіка і фінанси підприємства : навчальний посібник / за заг.редакцією Метошоп І.М. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 547 с.
2. Метошоп І. М., Ящеріцина Н. І. Економіка і фінанси підприємства: практикум. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 129 с.
3. Метошоп І. М., Ящеріцина Н. І. Економіка і фінанси підприємства: методичні вказівки для самостійної роботи. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 37 с.

4.2 . Додаткова література.

4. Метошоп І. М., Дубінська А. А. Аналіз економічного взаємозв'язку нафтогазових підприємств із місцевими бюджетами. *Науковий вісник Івано-Франківського національного*

технічного університету нафти і газу: серія «Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості». 2019. № 2(20). С. 45-54.

5. Iryna Metoshop, Alexandra-Anna Metoshop, Ludmila Voitkiv, Natalia Yashcheritsyna. The Scientific and Technical Evaluation of the Effectiveness of the Results of Research and Development Works. *Development and Strategic Management of Economic System (MDSMES 2019)*: proceedings of the 2019 7th International Conference on Modeling, (Ivano-Frankivsk, October 24-25, 2019). Ivano-Frankivsk: National Technical University of Oil and Gas, Ivano-Frankivsk and Polyanytsia village (TC Bukovel) Ukraine. 2019.

6. Метошоп І. М. Аналіз впливу податкового навантаження на діяльність нафтогазових підприємств. *Ефективна економіка..* 2019. №1 (Index Copernicus (IC)).

7. Метошоп І.М. Дослідження собівартості видобутку нафти і газу. *Економіко-управлінські аспекти трансформації та інноваційного розвитку галузевих і регіональних суспільних систем в сучасних умовах: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, (Івано-Франківськ, 11-12 квітня 2019 р.)*. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. С. 202-204 с.

4.3 Інтернет ресурси.

8. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.10.2010, № 2456-VI. Дата оновлення: 04.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 27.07.2020).

9. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003, № 436. Дата оновлення: 16.07.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 27.07.2020).

10. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991р., №1560-XII Дата оновлення: 20.10.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 27.07.2020).

11. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 20.09.2019 року № 2597-VIII. Дата оновлення: 01.02.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#n1753> (дата звернення: 27.07.2020).

12. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 року № 2755-VI. Дата оновлення: 01.07.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 27.07.2020).

13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р., № 996-XIV Дата оновлення: 03.07.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 27.07.2020).

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”: Закон України від 29.11.19р., № 290. Дата оновлення: 09.08.2013 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 27.07.2020).

15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати”: Закон України від 31.12.1999р., № 318. Дата оновлення: 09.08.2013 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 27.07.2020).

16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби": Закон України від 27.04.2000р., № 92. Дата оновлення: 29.10.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення: 27.07.2020).

17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи": Закон України від 18.10.1999р., № 242. Дата оновлення: 29.10.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text> (дата звернення: 27.07.2020).
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси": Закон України від 20.10.1999р., № 246. Дата оновлення: 29.10.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення: 27.07.2020).
19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції": Закон України від 26.04.2000р., № 91. Дата оновлення: 09.08.2013 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text> (дата звернення: 27.07.2020).
20. Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. Фінанси підприємств [текст] навч. посіб. / Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. – 2-ге вид. розшир. та доповн. – Полтава: РВ ПДАА, 2018. – 350с. http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1900_56236756.pdf
21. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств [текст] навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с. http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2515/1/2349_IR.pdf
22. Петрович Й.М. Економіка і фінанси підприємств: підручник / Петрович Й.М., Прокопишин-Рашкевич Л.М.. – Львів. 2014. – 408с. Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072064674/ekonomika/ekonomika_ta_finansi_pidpriyemstva

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ.

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за двома модулями М1 і М2. Модульний контроль за кожним з них передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни “Економіка і фінанси підприємства”

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань модуля М1 (тестування)	20
Контроль засвоєння практичних навиків модуля М1	21
У т.ч. - есе	3
- робота на практичному занятті (обговорення матеріалу, розв'язок задач за ЗМ1	4
- контрольна робота ЗМ1	5
- робота на практичному занятті (обговорення матеріалу, розв'язок задач за ЗМ2	4
- контрольна робота ЗМ2	5
Контроль засвоєння теоретичних знань модуля М2 (тестування)	20
Контроль засвоєння практичних навиків модуля М2	39

-ситуаційне завдання 1	5
- ситуаційне завдання 2	5
-ситуаційне завдання 3	5
- ситуаційне завдання 4	6
- робота на практичному занятті (обговорення матеріалу, розв'язок задач за ЗМ3	4
- контрольна робота ЗМ3	5
- робота на практичному занятті (обговорення матеріалу, розв'язок задач за ЗМ4	4
- контрольна робота ЗМ4	5
Усього	100

Екзамен з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS	Рекомендова на система оцінювання згідно із наказом МОіНУ №48 від 23.01.2004р.
Відмінно	90-100	A	Відмінно - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100 (відмінно)
Добре	83-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	75-89 (добре)
	75-82	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	
Задовільно	68-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	60-74 (задовільно)
	60-67	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	

Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти екзамен	35-59 (незадовільно із можливістю повторного складання екзамену)
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	0-34 (незадовільно із обов'язковим повторним вивченням модуля)